

Ocena działalności Grupy Kapitałowej ING Banku
Śląskiego S.A. w 2018 roku sporządzona przez Radę
Nadzorczą

W 2018 roku gospodarka Polski rozwijała się jeszcze szybciej niż w udanym 2017 roku – 5,1% r/r, wobec 4,8% przed rokiem. Udało się to mimo postępującej dekoniunktury w gospodarkach strefy euro. Motorem wzrostu w krajowej gospodarce pozostał popyt wewnętrzny, szczególnie wydatki gospodarstw domowych, oraz inwestycje współfinansowane ze środków europejskich. Optymistyczne nastroje konsumentów znalazły odzwierciedlenie m.in. w wysokiej dynamice kredytów konsumpcyjnych i hipotecznych. Wzrosła także dynamika depozytów gospodarstw domowych. Według m.in. badań ankietowych ING Banku Śląskiego, nie było to jednak skutkiem wzrostu skłonności do oszczędności, a przesuwaniem środków między klasami aktywów – z m.in. funduszy obligacyjnych na depozyty.

Solidny wzrost gospodarczy i umiarkowana inflacja skłoniły Radę Polityki Pieniężnej do utrzymania niezmiennego poziomu stóp procentowych w 2018 roku. Stopy procentowe po raz ostatni zostały obniżone w marcu 2015 roku – do rekordowo niskiego poziomu – tj. stopa referencyjna do 1,5%, a stopa lombardowa do 2,5%. Stabilny wzrost gospodarczy i polityka NBP były też jednym z powodów stosunkowo małej zmienności złotego (na tle innych walut gospodarek rozwijających się), mimo silnych napięć geopolitycznych w ubiegłym roku związanych m.in. polityką handlową USA.

Poza otoczeniem makroekonomicznym, na wyniki sektora bankowego miały również wpływ czynniki o charakterze regulacyjnym. Od początku 2018 roku obowiązuje nowy standard sprawozdawczości finansowej, MSSF 9: Instrumenty finansowe, który zastąpił dotychczasowy MSR 39. Nie wypłynął on tylko na nową klasyfikację aktywów finansowych, ale wpłynął na sposób szacowania odpisów z tytułu strat oczekiwanych (poprzednio odpisy na utratę wartości; kwota odpisów z tytułu strat oczekiwanych znacząco przewyższyła poziom odpisów na utratę wartości według MSR 39). W trakcie 2018 roku weszło w życie również Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE (MIFID II) w sprawie rynków instrumentów finansowych, która nakłada na podmioty rynku finansowego (w tym banki) obowiązki w zakresie m.in. ochrony inwestora i przejrzystości rynkowej. W konsekwencji wpływa także na sposób oferowania produktów inwestycyjnych, w tym funduszy inwestycyjnych. Sektor pracował również bardzo intensywnie nad wdrożeniem Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych oraz nad implementacją mechanizmu podzielonej płatności podatku od towarów i usług (*ang. split payment*).

Od stycznia 2018 roku obowiązuje obniżona stawka oprocentowania rezerwy obowiązkowej w NBP (0,5%), a od marca 2018 roku stopa rezerwy obowiązkowej od środków pozyskanych na co najmniej dwa lata wynosi 0%.

W 2018 roku Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A. osiągnęła zysk netto w wysokości 1 525,9 mln zł wobec 1 403,1 mln zł w 2017 roku (wzrost o 9%). Podobnie jak w latach poprzednich, poprawa wyniku netto została osiągnięta dzięki rosnącym przychodom. W 2018 roku wynik na działalności bankowej wzrósł o 463,6 mln zł (10%) do poziomu 5 232,7 mln zł wobec 4 769,1 mln zł w poprzednim roku. Głównym czynnikiem był wzrost wyniku z tytułu odsetek o 11% r/r. Było to możliwe dzięki wyższemu wolumenowi biznesowemu oraz poprawie marży odsetkowej. Wynik z tytułu prowizji zwiększył się o 9% – głównie za sprawą wyższych przychodów z tytułu oferowania kredytów.

Wyższy wynik na działalności bankowej zostały częściowo skonsumowany poprzez przyrost poziomu kosztów Grupy. Koszty Grupy Kapitałowej Banku zwiększyły się o 9% r/r do 2 326,8 mln zł z powodów wyższych kosztów działania i administracji oraz kosztów osobowych; wzrost kosztu ryzyka o 79,7 mln zł (o 19%) do 500,9 mln zł spowodowany przez obowiązkową zmianę standardu rachunkowości, relatywnie wyższych odpisów w segmencie detalicznym oraz przyrost całego portfela kredytowego. Podobnie jak w roku wcześniej, na saldo rezerw miały również wpływ transakcje sprzedaży wierzytelności. Obniżyły one saldo o 26,7 mln zł względem 47,1 mln zł w 2017 roku. Saldo odpisów w relacji do portfela należności kredytowych brutto wyniósł 0,52% w 2018 roku (0,50% w 2017 roku). Na koniec grudnia 2018 roku kredyty i inne należności w Etapie 3 (najbardziej zagrożone) stanowiły 2,8% portfela należności brutto wycenianych wg zamortyzowanego kosztu. Wskaźnik pokrycia rezerwami kredytów i innych należności w Etapie 3 wyniósł 59,6%; wzrost kosztów związanym z tzw. podatkiem bankowym. W 2018 roku Grupa odprowadziła o 28,2 mln zł więcej podatku od niektórych instytucji finansowych (tzw. podatek bankowy) niż w 2017 roku. Jest konsekwencją wyższej podstawy opodatkowania, co bezpośrednio związane jest z konsekwentnym wzrostem wolumenów biznesowych.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad działalnością Spółki, czuwając nad przestrzeganiem odpowiednich przepisów prawa dotyczących rachunkowości, finansów oraz sprawozdawczości spółek publicznych. Do kompetencji Rady Nadzorczej należy także nadzór nad procesami związanymi z zarządzaniem poszczególnymi rodzajami ryzyka w ING Banku Śląskim S.A. przy wsparciu Komitetu Ryzyka i Komitetu Audytu. Na podstawie rekomendacji tych Komitetów, Rada Nadzorcza akceptuje i zatwierdza strategię zarządzania ryzykiem w działalności Banku, główne zasady polityki w tym zakresie, a także poziom apetytu na ryzyko. Ponadto, Rada Nadzorcza monitoruje poziom wykorzystania limitów wewnętrznych z perspektywy bieżącej strategii Banku.

Komitet Ryzyka zapewnia Radzie Nadzorczej wsparcie w zakresie monitorowania procesu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem operacyjnym, ryzykiem kredytowym i ryzykiem rynkowym. Komitet pełni również nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem, a także nad: szacowaniem kapitału wewnętrznego, adekwatności kapitałowej oraz ryzyka modeli związanego z kapitałem i innych modeli. Komitet wyraża swoją opinię na temat całościowej gotowości Banku do podejmowania ryzyka w bieżącej i długoterminowej perspektywie.

Monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej należy do zadań Komitetu Audytu. W tym kontekście, Komitet Audytu cyklicznie analizuje sprawozdania finansowe Banku oraz wyniki badania tych sprawozdań, przy czym Przewodniczący Komitetu Audytu – będący zarazem Przewodniczącym Rady Nadzorczej i członkiem niezależnym Rady – odbywa cykliczne spotkania z Wiceprezes Zarządu nadzorującą Pion Finansów, podczas których zapoznaje się z okresowymi wynikami finansowymi Banku przed ich publikacją. Komitet Audytu analizuje także wyniki prac podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, czuwając nad jego niezależnością i efektywnością. Ponadto, Komitet Audytu monitoruje skuteczność systemów kontroli wewnętrznej oraz audytu wewnętrznego, a także dokonuje

oceny skuteczności środków stosowanych w celu ograniczania ryzyka braku zgodności oraz oceny jakości zarządzania tym ryzykiem.

W ramach Rady Nadzorczej funkcjonuje także Komitet Wynagrodzeń i Nominacji, który monitoruje m.in. sytuację na rynku pracy pod względem wynagrodzeń, procesy rotacji pracowników, a także wyniki badań ich satysfakcji. Komitet regularnie monitoruje system wynagrodzeń funkcjonujący w Banku, w tym politykę płacową i premiovą. W 2018 roku Komitet dokonał również oceny adekwatności kolegalnej członków Zarządu Banku i Rady Nadzorczej w oparciu o wyniki oceny adekwatności przeprowadzonej przez podmiot zewnętrzny w związku z powołaniem nowego członka Zarządu i nowego członka Rady Nadzorczej.

Zdaniem Rady Nadzorczej, system zarządzania ryzykiem w Grupie ING Banku Śląskiego S.A. obejmuje wszystkie istotne rodzaje ryzyka, a w procesach ich identyfikacji, pomiaru, zarządzania i raportowania wykorzystywane są instrumenty i techniki właściwe dla danego rodzaju ryzyka. W 2018 roku ING Bank Śląski S.A. spełniał wszystkie wymogi bezpiecznego działania i adekwatności kapitałowej, a w szczególności:

- prowadził ostrożną politykę kredytową. Procesy i procedury kredytowe były zgodne z wymogami nadzorczymi i z najlepszymi wzorcami występującymi na rynku. W 2018 roku Bank uwzględniał w swej polityce kredytowej sytuację występującą w gospodarce i stosował zaostrzone procedury w odniesieniu do branż generujących podwyższony poziom ryzyka. Bank posiadał zdywersyfikowany portfel kredytowy, w którym znaczny udział posiadały wysokiej jakości kredyty udzielone podmiotom gospodarczym. W skali Grupy Kapitałowej Banku należności kredytowe w Etapie 3 stanowiły 2,8% całości zaangażowania brutto (wyceniane wg zamortyzowanego kosztu), czyli istotnie mniej niż średnio w całym sektorze bankowym (6,4%).
- posiadał spełniające najwyższe standardy rynkowe procedury i systemy w obszarze zarządzania ryzykiem rynkowym (m.in. stopy procentowej oraz walutowym). W ciągu 2018 roku aktywnie zarządzano poszczególnymi kategoriami ryzyka rynkowego tak, aby ich poziom mieścił się w granicach obowiązujących w Banku limitów. Bank posiada zrównoważoną pod względem walutowym strukturę bilansu, m.in. charakteryzującą się niskim udziałem należności walutowych w ogólnych należnościach z tytułu kredytów hipotecznych.
- utrzymywał dobrą sytuację płynnościową. Na koniec 2018 roku relacja kredytów do depozytów ukształtowała się na poziomie 87,6%. Silną pozycję płynnościową Grupa zawdzięcza jednej z największych wśród polskich banków – i stale rosnącej – bazie stabilnych depozytów gospodarstw domowych.
- dysponował adekwatnym poziomem kapitałów własnych, pozwalającym spełnić wymagania nadzorcze. W grudniu 2018 roku łączny współczynnik kapitałowy Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. ukształtował się na poziomie 15,6%, a współczynnik kapitału Tier 1 na poziomie 14,8%.

Ponadto, funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej wystarczająco skutecznie zabezpiecza Bank przed nieoczekiwanymi zdarzeniami w zakresie udzielonego finansowania, ryzyka niefinansowego, ryzyka rynkowego, płynności czy adekwatności kapitałowej.

Oczekiwane w 2019 roku spowolnienie tempa wzrostu gospodarczego (jako konsekwencja niższej dynamiki wydatków gospodarstw domowych oraz inwestycji współfinansowanych ze środków unijnych) może przyczynić się do presji na koszt ryzyka, szczególnie w segmencie korporacyjnym. W konsekwencji, może to spowodować presję na współczynniki kapitałowe i negatywnie wpłynąć na podaż kredytów. W związku z tym, zdaniem Rady Nadzorczej, uwaga Banku powinna nadal być skoncentrowana na działaniach zwiększających jego bezpieczeństwo oraz konkurencyjność w zakresie produktów i jakości obsługi klientów, takich jak:

- adekwatne zarządzanie kapitałem w celu zapewnienia bezpiecznego wzrostu akcji kredytowej, jak również spełnienia wszystkich obecnych i przyszłych wymogów regulacyjnych.
- dalszy rozwój oferty produktowej oraz elektronicznych kanałów obsługi. W warunkach silnej konkurencji szansą na wzrost przychodów jest poszerzanie bazy klientów poprzez zdobywanie nowych oraz zwiększanie lojalności dotychczasowych. Polityka taka prowadzi do wyższych sald klientowskich oraz zwiększonej transakcyjności.
- zwiększenie akcji kredytowej, przy jednoczesnym zachowaniu zasad ostrożnej oceny ryzyka klientów. Takie podejście przyczyni się od utrzymania wysokiej jakości portfela oraz do wzrostu wyniku odsetkowego.
- utrzymanie odpowiedniego poziomu stabilnych depozytów. Zapewni to niezbędną płynność dla rozszerzania akcji kredytowej.
- dalsza poprawa efektywności kosztowej przy zachowaniu wysokiej jakości procesów poprzez optymalne wykorzystanie istniejących zasobów i korzyści płynących ze zwiększonej skali działania.

W ocenie Rady Nadzorczej, dotychczasowa strategia zwiększania skali działania realizowana przez Bank w ciągu kilku ostatnich lat sprawdziła się, o czym świadczą osiągnięte wyniki finansowe i komercyjne. Dotychczasowy sukces strategii usprawiedliwia zamiar jej kontynuowania przez Bank w 2019 roku przy zachowaniu odpowiedniego poziomu kapitału.